

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 159/2020
Zarządu Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie
z dnia 10.07.2020r.

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie
Spółdzielcza Grupa Bankowa

***UJAWNIEŃ W ZAKRESIE PROFILU RYZYKA
I POZIOMU KAPITAŁU W SPÓŁDZIELCZYM
BANKU LUDOWYM W ZŁOTOWIE***

Złotów, dnia 10 lipca 2020r.

I. Podmioty objęte informacją – dane ogólne

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy *Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie z siedzibą w Złotowie, al. Piasta 46.*

1. W 2019 roku Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie prowadził działalność poprzez:

- **Centralę** - w Złotowie, al. Piasta 46,
- **Oddziały:**
 - w Złotowie, al. Piasta 46,
 - w Okonku, ul. Niepodległości 25,
 - w Krajence, ul. Władysława Jagiełły 25,
 - w Mirosławcu, ul. Wolności 26,
- **Filie**
 - w Złotów, ul. Mickiewicza 24,
 - w Wałczu, ul. Tysiąclecia 9-15,
- **Punkty Kasowe:**
 - w Złotowie, ul. Dworzaczka 4,
 - w Tarnówce, ul. Zwycięstwa 22,
 - w Radawnicy, ul. Młyńska 26,
 - w Lipce, ul. Szkolna 1,
 - w Zakrzewie, ul. E.J. Osmańczyka 17,
 - w Wałczu, ul. Budowlanych 1B (Media Expert),
 - w Wałczu, ul. Kościuszki 4B (Urząd Skarbowy).

Działalność operacyjna Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie prowadzona była również za pośrednictwem takich usług jak: Internet banking, Home banking, SMS banking.

2. Nadwyżka bilansowa za 2019 rok podzielona została przez Zjazd Przedstawicieli następująco:

• zysk brutto	5.448.474,80 zł
• podatek dochodowy	1.547.687,00 zł
• zysk netto	3.900.787,80 zł

Zysk netto w kwocie 3.900.787,80 zł przeznaczono na:

1) Fundusz zasobowy	3.619.239,14 zł,
2) Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	120.000,00 zł,
3) Oprocentowanie wniesionych udziałów	131.548,66 zł,
4) Fundusz społeczno – kulturalny	30.000,00 zł

3. Stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła na dzień 31.12.2019r. 0,75%.
4. Obrót stanowiący wynik na działalności bankowej za 2019 rok wyniósł 17.363.253,95 zł
5. Na dzień 31.12.2019r. Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie, w przeliczeniu na pełne etaty, posiadał 100 etatów.
6. Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie w 2019 roku nie otrzymał dotacji publicznych, nie posiadał podmiotów zależnych, oraz nie obsadzał stanowisk dyrektorskich członkami organu zarządzającego.

7. Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie nie utworzył Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami.
8. Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie nie utworzył oddzielnego Komitetu ds. ryzyka. W Banku ryzyka nadzoruje Zespół ds. planowania, analiz i ryzyka bankowego, który monitoruje wszystkie ryzyka uznane za istotne oraz z częstotliwością dzienną, miesięczną oraz kwartalną przedkłada Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej raporty w tym zakresie.
9. Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności. Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.
10. Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania w tys. zł</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
SGB Bank S.A.	3.302,4	działalność bankowa	NIE
SSO SGB	1,00	system ochrony	NIE
Concordia TUW	0,40	ubezpieczenia	NIE
Macif Życie TUW	0,25	ubezpieczenia	NIE

II. Cele i strategię zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

1) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako niewykonanie zobowiązania lub zagrożenie niewykonania zobowiązania. W ramach ryzyka kredytowego Bank wyróżnia:

- ryzyko koncentracji;
- ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- ryzyko związane z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- ryzyko inwestycji.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych (liczony dla sektora niefinansowego, finansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych) w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 5%;

- 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem, liczonego dla należności podmiotów niefinansowych i JRiS według wartości bilansowej brutto na poziomie nie wyższym niż 5%;
- 4) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33%;
- 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w papierach wartościowych Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego;
- utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 80% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania;
- dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

W ramach ryzyka kredytowego Bank ujmuje ryzyko koncentracji. **Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:**

- utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji zaangażowań określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 350% uznanego kapitału;
- ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 6% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 80 % ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) kształtuje się jak w poniższej tabeli:

POZIOM DOCHODÓW (NETTO) W PLN	RODZAJ MIEJSCOWOŚCI	WSKAŹNIK DtI
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE		
NIE PRZEKRACZA PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA NETTO W REGIONIE	WIEŚ	55%
	MIASTO	50%
PRZEKRACZA PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA NETTO W REGIONIE	WIEŚ	70%
	MIASTO	65%
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE		
NIE PRZEKRACZA PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA NETTO W REGIONIE	WIEŚ	55%
	MIASTO	50%
PRZEKRACZA PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA NETTO W REGIONIE	WIEŚ	70%
	MIASTO	65%

- stosowanie szczegółowych limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych;
 - b) 90% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych; gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona;
 - c) 75% w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej;
 - d) 80% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie

blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP.

- kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych i rolników, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci gruntów rolnych i nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 30 lat;
- stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - b) zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 20% i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 2 % całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 3,9 % ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na poziomie 10 lat (za wyjątkiem kredytów studenckich);
- udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) kształtuje się jak w poniższej tabeli:

POZIOM DOCHODÓW (NETTO) W PLN	OKRES KREDYTOWANIA	RODZAJ NIERUCHOMOŚCI	WSKAŹNIK
NIE PRZEKRACZA PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W GOSPODARCE	DO 1 ROK	WIEŚ	65%
		MIASTO	60%
	OD 1 ROKU DO 5 LAT	WIEŚ	60%
		MIASTO	55%
	POWYŻEJ 5 LAT	WIEŚ	55%
		MIASTO	50%
PRZEKRACZA PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE W GOSPODARCE	DO 1 ROK	WIEŚ	75%
		MIASTO	70%
	OD 1 ROKU DO 5 LAT	WIEŚ	70%
		MIASTO	65%
	POWYŻEJ 5 LAT	WIEŚ	65%
		MIASTO	60%

Cele strategiczne w zakresie ryzyka inwestycji obejmują:

- stworzenie możliwości poprawy rentowności działania przy jednoczesnym zachowaniu standardów bezpieczeństwa i ograniczaniu ryzyka;
- ograniczanie ryzyka związanego z transakcjami w instrumenty finansowe;
- przeprowadzanie transakcji zakupu instrumentów finansowych wyłącznie za pośrednictwem i zgodą Banku Zrzeszającego.

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie realizuje cele strategiczne poprzez:

- wprowadzenie odpowiednich standardów dotyczących zarządzania ryzykiem inwestycji i ich przestrzeganie;
- nie dokonywanie inwestycji kapitałowych za wyjątkiem instrumentów kapitałowych Banku Zrzeszającego oraz inwestycji kapitałowych dokonywanych w wyjątkowych przypadkach za zgodą Banku Zarządzającego;
- ograniczenie łącznej kwoty inwestycji w instrumenty finansowe do poziomu 100% funduszy własnych.

2) Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne w Spółdzielczym Banku Ludowym w Złotowie rozumiane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych; definicja ta obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie uwzględnia ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3) Ryzyko płynności

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie dla ryzyka płynności wyznaczył następujące cele strategiczne:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- 2) realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3;
- 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie;
- 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
- 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
- 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 85% pasywów ogółem;
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;

- 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

4) **Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) maksymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż 23% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka przeszacowania oraz 5% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 5% sumy bilansowej;
- 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa),
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 4) dążenie do wypracowywania optymalnych przychodów pozaodsetkowych

5) **Ryzyko walutowe**

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;

- 3) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej;
- 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

6) **Ryzyko kapitałowe**

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie zobowiązany jest do utrzymywania:

- kapitału założycielskiego w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu sprawozdawczym;
- sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - kapitał regulacyjny,
 - kapitał wewnętrzny.
- współczynników kapitałowych na poziomie co najmniej minimum regulacyjnego.

Zgodnie z przyjętą Strategią zarządzania i planowania kapitałowego Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie opracował długoterminowe cele kapitałowe, które warunkują umacnianie pozycji kapitałowej Banku. Celami tymi są:

- dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14%;
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 11,5%;
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 10%;
- obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 95% tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 8,42%;
- dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 85% funduszy Tier I;
- dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB;
- przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
- posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku (według stanu sumy bilansowej na koniec roku poprzedzającego przydział akcji nowej emisji);
- ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby

- umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla minimalnych poziomów współczynników kapitałowych;
- nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
 - utrzymanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi wskaźnika MREL.

7) Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych;
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zgodnie z obowiązującą w Banku na dzień 31.12.2019r. strukturą organizacyjną:

- w ramach pierwszego poziomu funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Wydział finansowo – księgowy;
 - b) Wydział obsługi, sprzedaży kredytów i innych usług finansowych wraz z pracownikami sekcji kredytów w jednostkach organizacyjnych banku,
 - c) Wydział rachunków bankowych i depozytów, wraz z pracownikami sekcji depozytów w jednostkach organizacyjnych banku,
- w ramach drugiego poziomu funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Zespół ds. planowania, analiz i ryzyka bankowego,
 - b) Zespół ds. kontroli wewnętrznej i ds. zgodności,
 - c) Zespół ds. monitoringu/ windykacji i restrukturyzacji,
 - d) Zespół ds. analiz kredytowych.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym::

- 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziomu ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
- 5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej;
- 8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 9) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 10) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;

- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
- 4) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- 6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
- 8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenia oraz aktualizację polityki wynagrodzeń;
- 11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku. Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku. Poza tym komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (...) wraz ze zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 roku.

b) dla portfela kredytowego:

- ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
- ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
- ocenę udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym,
- ocenę wskaźnika Texas, w przypadku w którym wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) jest nie mniejszy niż 5%,
- ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu z wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
- ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
- ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
- monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
- analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
- analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
- ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
- przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów,
- stosowanie odpowiednich mechanizmów kontrolnych.

Stosowanie zabezpieczeń ekspozycji kredytowych przez Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie ma na celu ograniczanie ryzyka i zapewnienie Bankowi zwrotu przysługującej mu wierzytelności w stosunku do Kredytobiorcy, w razie gdyby Kredytobiorca nie uregulował tych płatności w ustalonych w umowie terminach. Podstawową zasadą funkcjonującą w Spółdzielczym Banku Ludowym w Złotowie przy podejmowaniu pozytywnej decyzji kredytowej jest posiadanie przez klienta zdolności do spłaty kredytu; przyjmowane zabezpieczenia traktowane są jako źródło spłaty kredytu, w przypadku gdy klient utracił zdolność do samodzielnej obsługi zadłużenia, tym samym jakoś i skuteczność zabezpieczenia spłaty kredytu nie zastępuje konieczności posiadania przez klienta zdolności kredytowej, za wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy Prawo bankowe. Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie ustanawiając zabezpieczenie, dąży do przyjmowania zabezpieczeń najwyższej jakości, w związku z tym brane są pod uwagę następujące elementy:

- rodzaj i wysokość kredytu oraz okres kredytowania,
- status prawny kredytobiorcy,
- sytuację finansową kredytobiorcy oraz podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie z kredytobiorcą,
- typowe oraz indywidualne ryzyko związane z udzieleniem kredytu,

- cechy zabezpieczenia wynikające z dotyczących go przepisów prawa oraz umów o ustanowienie zabezpieczenia,
- przewidywany nakład pracy Banku oraz koszt zabezpieczenia dla Banku oraz klientów Banku,
- realną możliwość pełnego zaspokojenia roszczeń Banku, w możliwie najkrótszym czasie, z przyjętego zabezpieczenia,
- istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia,
- rynkową wartość zabezpieczenia.

W Banku stosuje się przede wszystkim następujące formy zabezpieczeń:

- hipotekę,
- przewłaszczenie rzeczy ruchomej,
- zastaw rejestrowy,
- gwarancję,
- poręczenie cywilne,
- poręczenia BGK,
- kaucję pieniężną,
- blokadę środków na rachunku w Banku,
- cesję wierzytelności z umów handlowych,
- cesję wierzytelności z umów ubezpieczeniowych,
- weksel własny i poręczenie wekslowe,
- ubezpieczenie kredytobiorcy,

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie, co najmniej raz w roku, dokonuje w ramach procesu monitoringu, kontroli i aktualizacji zabezpieczeń, określając prawidłowość ustanowienia zabezpieczeń pod względem formalno - prawnym oraz jego wartość w trakcie trwania umowy kredytowej. Oprócz podstawowej funkcji, jaką spełniają przyjęte zabezpieczenia, pozwalają one również bezpośrednio redukować skalę zrealizowanego ryzyka kredytowego. Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie wykorzystuje przyjęte zabezpieczenia do pomniejszania podstawy naliczania rezerw celowych zgodnie z zapisami rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Ustanowione przez Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie zabezpieczenia mogą stanowić podstawę do zmniejszania kwoty regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe poprzez możliwość stosowania preferencyjnej wagi ryzyka (35%) dla ekspozycji zabezpieczonych w pełni i całkowicie hipoteką mieszkalną lub poprzez zastosowanie przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego; szczegółowe wymogi, które muszą spełniać zabezpieczenia dla wymienionych celów zostały określone w obowiązującej w Banku procedurze wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie w celu ograniczania ryzyka kredytowego stosuje szereg limitów, które warunkują realizację celów strategicznych w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka. Do podstawowych limitów stosowanych przez Bank należą:

A. w zakresie ryzyka kredytowego:

LP.	RODZAJ LIMITU	WARTOŚĆ
1	Maksymalny udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem	5%
2	Rodzaj portfela kredytowego	Maksymalny udział w portfelu kredytowym
	Podmioty gospodarcze bez rolników indywidualnych	40%
	Rolnicy indywidualni	65%
	Osoby fizyczne	30%
	Instytucje samorządowe	15%
3	Rodzaj ekspozycji kredytowej	maksymalna kwota jednostkowa w tys. zł
	Kredyt na działalność gospodarczą	4.000
	Kredyt preferencyjny inwestycyjny	2.000
	Kredyt konsumpcyjny	255,55
	Kredyt mieszkaniowy	1.500
	Pożyczka hipoteczna	300
	Kredyt dla JST	22.000
	Pożyczka hipoteczna, której źródłem spłaty są dochody uzyskiwane z posiadanej lub nabywanej nieruchomości	2.000
	Gwarancja lub poręczenie udzielone na zlecenie:	
	- podmiotu finansowego	100
4	- podmiotu niefinansowego	700
	- jednostek samorządu finansowego	1.000
	Rodzaj ekspozycji kredytowej	Maksymalny okres kredytowania (w latach)
	Kredyty inwestycyjne	20
	Kredyty obrotowe	5
	Kredyty obrotowe na finansowanie budownictwa mieszkaniowego	10
	Kredyty mieszkaniowe	30
	Pożyczki hipoteczne	30
	Kredyt gotówkowe konsumenckie	5
	Kredyty gotówkowe konsumenckie „złoty kredyt”	8
	Limity w ROR	5
	Limity w rachunku bieżącym	3
	Karty kredytowe	4
	Kredyty hipoteczne dla klientów instytucjonalnych	20
	Kredyty studenckie	17
	Gwarancja bankowa	7

B. w zakresie ryzyka koncentracji Bank ustanowił następujące limity:

LP.	RODZAJ LIMITU	WARTOŚĆ
1	maksymalny udział jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych w funduszach własnych	18% funduszy własnych
2	maksymalne zaangażowanie wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących stanowisko kierownicze w Banku, podmiotów powiązanych z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko	24% kapitału podstawowego Tier I
3	maksymalny udział dużych ekspozycji	350% funduszy własnych
4	maksymalny udział istotnych ekspozycji	550% funduszy własnych
3	Limity branżowe - nazwa branży	Maksymalna wysokość jako % funduszy własnych Banku
	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	840
	uprawy rolne inne niż wieloletnie,	400
	w tym limit dla branży uprawa warzyw sekcja 01.13.Z	200
	chów i hodowla zwierząt	60
	uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana).	400
	pozostałe branże w ramach branży rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	180
	Przetwórstwo przemysłowe	80
	Budownictwo	80
	Handel hurtowy i detaliczny	150
	Transport i gospodarka magazynowa	40
	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	150
	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	20
	Pozostałe	100
4	Limity zabezpieczeń ze względu na rodzaj/dostawcę zabezpieczenia	Maksymalna wysokość jako % funduszy własnych Banku
	Gwarancje i poręczenie (według prawa wekslowego i cywilnego)	160
	Zastaw rejestrowy na rzeczy ruchomej	40
	Przewłaszczenie rzeczy ruchomej	120
	Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	220
	Hipoteka na nieruchomości komercyjnej	100
	Hipoteka na nieruchomości pozostałej	450
	Pozostałe zabezpieczenia	50

C. w zakresie ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Bank ustanowił następujące limity:

1. udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, których celem kredytowania nie jest nieruchomość – maksymalnie 35 % kwoty EKZH;
2. udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna – maksymalnie 85 % kwoty EKZH;

3. udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, wobec podmiotów gospodarczych w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna – maksymalnie 85 % kwoty EKZH;
4. udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w których zabezpieczeniem jest nieruchomość mieszkalna - maksymalnie 45 % kwoty EKZH;
5. udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie wobec podmiotów gospodarczych w których zabezpieczeniem jest nieruchomość mieszkalna - maksymalnie 15 % kwoty EKZH;
6. udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 10 lat - maksymalnie 85 % kwoty EKZH;
7. udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 25 lat - maksymalnie 15 % kwoty EKZH.
8. udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie dla których zastosowano odstępstwo w zakresie maksymalnego poziomu wskaźnika LtV – maksymalnie 4%, ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
9. udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie dla których zastosowano odstępstwo odnośnie maksymalnej jednostkowej kwoty kredytu – maksymalnie 15% ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
10. udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie dla których zastosowano pozostałe odstępstwa – maksymalnie 22% ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

D. W zakresie limitów ograniczających ryzyko związane z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi należy zaliczyć następujące rodzaje limitów:

LP.	Rodzaj limitu	Wysokość limitu
1	limity determinujące udział DEK ze względu na rodzaj produktu	% obliża kredytowego Banku
	kredyty gotówkowe	3
	kredyty w ROR	0,4
	pozostałe DEK	0,5
2	maksymalny udział DEK w obliżu kredytowym Banku	3,9
3	wskaźnik należności zagrożonych portfela DEK	maksymalnie 2%

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- a) na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce
 - b) na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,
- w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka - KRI,
- samoocenę ryzyka,

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- d) transferowanie ryzyka,
- e) stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

Numer wskaźnika KRI	Rodzaj limitu	Wielkość limitu – limit krytyczny
KRI - 01	Ilość stwierdzonych przypadków nieplanowanych przerw w obsłudze obejmującej łącznie działalność kasową (bez bankomatów), rozliczeniową, kredytową i depozytową (wg podziału określonego w zasadach zarządzania ryzykiem operacyjnym)	Co najmniej 1 przypadek nieplanowanej przerwy o łącznym czasie ciągłym – co najmniej 8 godzin
KRI – 02	Ilość stwierdzonych przypadków nadwyżek kasowych (o równowartości co najmniej 10- zł) w jednej kasie - w skali miesiąca - wg podziału określonego w zasadach zarządzania ryzykiem operacyjnym	Co najmniej 4 przypadki w miesiącu w kasie nr ... w ...
KRI – 03	Ilość stwierdzonych przypadków niedoborów kasowych (o równowartości co najmniej 10- zł) w jednej kasie - w skali miesiąca - wg podziału określonego w zasadach zarządzania ryzykiem operacyjnym	Co najmniej 5 przypadków w miesiącu w kasie nr ... w ...
KRI – 04	Ilość zarejestrowanych operacji z udziałem kwot wysokich w miesiącu do średniomiesięcznej ilości tego typu operacji z poprzedniego kwartału	Powyżej 175% średniej z poprzedniego kwartału
KRI – 05	Ilość uzasadnionych skarg, reklamacji (bez bankomatowych) oraz negatywnych opinii i ocen dotyczących Banku (w formie pisemnej, elektronicznej lub w mediach) zarejestrowanych w kwartale	Powyżej 2 przypadków w kwartale sprawozdawczym
KRI – 06	Ilość stwierdzonych przypadków nieplanowanych przerw w możliwości obsługi z użyciem bankowości internetowej (Home Banking, Internet Banking, SMS Banking, itp.)	Powyżej 1 przypadku w miesiącu przerwy o długości co najmniej 8 godzin
KRI - 07	Ilość stwierdzonych przypadków przerw w obsłudze bezgotówkowej rozliczeń (zlecenia, przelewy, pobrania, itp.) z wyłączeniem Home, Internet i SMS Banking	Powyżej 1 przypadku w miesiącu przerwy o długości co najmniej 8 godzin

KRI – 08	Ilość stwierdzonych przypadków przerw w obsłudze bankomatowej- wg podziału określonego w zasadach zarządzania ryzykiem operacyjnym	Powyżej 1 przypadku w miesiącu przerwy ciągłej powyżej 48 godz. – bankomat w
KRI – 09	Ilość stwierdzonych nieprawidłowości krytycznych i znaczących w procesie kontroli/testowania;	Co najmniej 2 przypadki
KRI – 10	Liczba nieprawidłowości i nadużyć zgłaszanych anonimowo przez pracowników	Co najmniej 3 przypadki
KRI - 11	Ilość stwierdzonych przypadków przekroczenia limitów pogotowia kasowego w jednej kasie – w skali miesiąca;	Co najmniej 9 przypadków

3) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- płynności bieżącej,
- płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
 - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	Limit minimum - 1,00
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	Limit minimum – 1,00
Wskaźnik płynności skumulowanej począwszy od pierwszych przedziałów czasowych (luka skumulowana „od początku”)	Limit minimum
≤ 7 dni;	1,00
> 7 dni ≤ 1 miesiąca;	1,00
> 1 miesiąca ≤ 3 miesięcy;	1,00
> 3 miesięcy ≤ 6 miesięcy;	1,00
> 6 miesięcy ≤ 1 roku;	1,00

wskaźnik płynności skumulowanej począwszy od ostatnich przedziałów czasowych (luka skumulowana „od końca”)	Limit maksimum
> 1 roku ≤ 2 lat;	1,00
> 2 lat ≤ 5 lat;	1,00
> 5 lat ≤ 10 lat;	1,00
> 10 lat ≤ 20 lat;	1,00
> 20 lat;	1,00
limit wskaźnika globalnej luki płynności (rozumianego jako iloraz skumulowanych aktywów dla wszystkich przedziałów czasowych do skumulowanych pasywów dla wszystkich przedziałów czasowych) na poziomie minimum 1.	Limit minimum 1,00
udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych i dotyczących finansowania w sumie bilansowej – maksimum 10% sumy bilansowej;	maksimum 10% sumy bilansowej
udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej	maksimum 10% bazy depozytowej
udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	minimum 105%
wewnętrzny wskaźnik LCR w wysokości stanowiącej 80% wymogu określonej przez KNF na dany rok kalendarzowy,	Minimum 80%
wewnętrzny wskaźnik NSFR	Minimum –100%

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych, w oparciu o:

- lukę stopy procentowej,
- ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

Rodzaj limitu	wartość
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	Limit maksimum - 5% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki od należności zagrożonych w danym roku
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania	Limit maksimum - 23 % annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki od należności zagrożonych w danym roku
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie	Limit maksimum - 23 % annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki od należności zagrożonych w danym roku

Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	Limit maksimum - 5% annualizowanego wyniku odsetkowego
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku	Limit maksimum - 2% funduszy własnych Banku.
Limit maksymalnego udziału pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej	Limit maksimum - 5% sumy bilansowej

5) Ryzyko walutowe

Bank mierzy ryzyko walutowe w oparciu o:

- wyznaczanie pozycji walutowych
- ocenę wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) domykanie pozycji walutowych.

W obszarze ryzyka walutowego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
całkowitej pozycji walutowej w wysokości 2% funduszy własnych;	Maksimum 2% funduszy własnych;
otwartych indywidualnych pozycji walutowych netto, które nie mogą przekroczyć:	
w odniesieniu do EUR;	Maksimum 1,20% funduszy własnych;
w odniesieniu do USD;	Maksimum 0,20% funduszy własnych;
w odniesieniu do GBP;	Maksimum 0,60% funduszy własnych;
aktywów płynnych (stan gotówki w kasie, środki na rachunkachostro oraz depozyty jednodniowe) dla każdej waluty oddzielnie, na poziomie równym sumie: 10% środków zgromadzonych przez klientów na rachunkach a`vista i bieżących; 10% środków utrzymywanych przez klientów na rachunkach terminowych.	Minimum 10% środków na rachunkach a`vista i bieżących, Minimum 10% środków na rachunkach terminowych.

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie stosuje następujące limity alokacji kapitału:

Rodzaj ryzyka	wartość % w stosunku do funduszy własnych
ryzyko kredytowe	70,90
ryzyko operacyjne	6,10
ryzyko walutowe	1,00
ryzyko koncentracji	1,00
ryzyko płynności	2,50
ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	12,50
ryzyko kapitałowe	1,00

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

Rodzaj ryzyka	Wykorzystanie kapitału dostępnego w %
ryzyko kredytowe	57,45
ryzyko rynkowe	0,10
ryzyko operacyjne	5,37
ryzyko koncentracji zaangażowań	0,00
ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	8,10
ryzyko płynności	1,12
ryzyko kapitałowe	0,00

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Nie dotyczy.

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedniości

Zarząd Banku na dzień 31.12.2019r. obejmował 3 stanowiska, tj.

- Prezes Zarządu
- Wiceprezes Zarządu/Główny Księgowy
- Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych.

Rada Nadzorcza uwzględniając przepisy art. 30 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego oraz Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 21 marca 2018 roku w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje, oraz Statutu Banku, dokonuje oceny kwalifikacji członków Zarządu, a także Zarządu działającego jako organ kolegialny.

Ocena indywidualna dokonywana jest w odniesieniu do każdego członka Zarządu z osobna natomiast ocena kolegialna dokonywana jest w stosunku do całego składu osobowego Zarządu Banku. Celem oceny jest stwierdzenie, czy członkowie Zarządu dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Spółdzielczym Bankiem Ludowym w Złotowie, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych, a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. Ocenie podlega również Zarząd jako organ kolegialny, w celu stwierdzenia iż posiada on odpowiednie doświadczenie praktyczne do zarządzania Bankiem.

Ocena, o której mowa powyżej, składa się z jednego etapu, kończąc ego się podjęciem przez Radę Nadzorczą Uchwały o ocenie indywidualnej każdego członka Zarządu z osobna. Uchwały indywidualne podejmowane są w głosowaniu tajnym. Proces oceny odpowiedniości indywidualnej następczej przeprowadzany jest w okresach dwuletnich.

Rada Nadzorcza dokonuje również oceny Zarządu jako organu kolegialnego poprzez podjęcie stosownej uchwały.

Osobą ocenianą jest również kandydat na członka Zarządu oraz członek Zarządu Banku w trakcie pełnienia funkcji. Ocena poszczególnego członka Zarządu za rok obrotowy uwidoczniona jest w sprawozdaniu Rady Nadzorczej, przedkładanym Zebraniu Przedstawicieli w części wnioskowej o udzieleniu lub nieudzieleniu absolutorium dla danego członka Zarządu. Rada Nadzorcza wnioskuje do Zebrania Przedstawicieli o przyjęcie sprawozdania Zarządu. Osoba oceniana zobowiązana jest w trakcie pełnienia funkcji w Zarządzie do złożenia informacji w Prezydium Rady Nadzorczej, w przypadku gdy:

- a) kwalifikacje, a także wymogi dotyczące reputacji osobistej osoby ocenianej wymaganej przy pełnieniu funkcji w Zarządzie ulegną zmianie;

- b) zaistnieją fakty lub okoliczności mogące powodować wystąpienie ryzyka utraty reputacji przez Bank na skutek utraty dobrej reputacji osobistej przez członka Zarządu, mogące wywołać negatywne skutki w odbiorze wizerunku Banku przez klientów, członków, Komisję Nadzoru Finansowego, Związek Rewizyjny lub Bank Zrzeszający.

W przypadku uznania przez Radę Nadzorczą, iż braki w kwalifikacjach są mniejszej wagi, Rada Nadzorcza może zobowiązać członka Zarządu do podjęcia czynności naprawczych, przez które należy rozumieć w szczególności skierowanie na kursy zawodowe, szkolenia lub inne formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych, jak również zaniechanie mogących skutkować ewentualnymi negatywnymi skutkami w odbiorze wizerunku Banku.

Wybór kandydata na członka Zarządu pełniącego funkcję Prezesa Zarządu poprzedzać musi obowiązkowo procedura indywidualnej oceny uprzedniej. Rada Nadzorcza przed podjęciem uchwały wskazującej kandydata na Prezesa Zarządu zobowiązana jest do odebrania od osoby aplikującej stosownych zaświadczeń i oświadczeń dokumentujących stan wykształcenia i posiadanego doświadczenia zawodowego, a także przygotowanego przez kandydata planu rozwoju Banku. Rada Nadzorcza może zobowiązać kandydata do przedłożenia również innych dokumentów, wymaganych przez Komisję Nadzoru Finansowego, niezbędnych do dokonania przez Komisję oceny kandydata na Prezesa Zarządu w celu wydania zgody na jego powołanie. Wybór kandydata na członka Zarządu niepełniącego funkcji Prezesa Zarządu obowiązkowo poprzedzać musi wniosek Prezesa Zarządu o powołanie danej osoby do składu Zarządu, a także procedura indywidualnej oceny uprzedniej. Rada Nadzorcza przed podjęciem uchwały powołującej kandydata na członka Zarządu zobowiązana jest do odebrania od osoby aplikującej stosownych zaświadczeń i oświadczeń dokumentujących stan wykształcenia i posiadanego doświadczenia zawodowego.

Ocena odpowiedniości obejmuje proces weryfikacji reputacji, uczciwości, etyczności, wiedzy, umiejętności i doświadczenia kandydatów na członków Zarządu oraz członków Zarządu (przy obejmowaniu funkcji - ocena wstępna), a także bieżące ich monitorowanie, w celu rozpoznania sytuacji, w których należy dokonać oceny (ocena następcza), niezależnie od oceny dokonanej przez właściwe organy dla celów nadzorczych.

W odniesieniu do członków lub kandydatów na członków Rady Nadzorczej Bank opracował procedurę dokonywania Oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej lub kandydatów na Członków Rady Nadzorczej. Ocena kwalifikacji odbywa się w następujących przypadkach:

- 1) indywidualnej oceny uprzedniej – przed powołaniem kandydata na członka Rady,
- 2) indywidualnej oceny następczej – co najmniej raz w roku, a także w przypadku istotnej zmiany okoliczności, mającej wpływ na ocenę kwalifikacji,
- 3) kolegialnej oceny kwalifikacji – co najmniej raz w roku wraz z przyjęciem sprawozdania Rady, a także w przypadku istotnej zmiany okoliczności, mającej wpływ na ocenę kwalifikacji.

Ocena kwalifikacji ma na celu stwierdzenie, czy członkowie Rady dają rękojmię należytego wykonywania swoich obowiązków, to jest, czy są w stanie w sposób konstruktywny kwestionować podejmowane przez Zarząd decyzje oraz sprawować skuteczny nadzór, a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji czynności nadzorczych oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla reputacji Banku.

Przy ocenie kwalifikacji bierze się pod uwagę, to że członkowie Rady obowiązani są pełnić swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierować się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonania decyzji związanych z bieżącym zarządzaniem bankiem, jak również sposób i skuteczność współpracy członków Rady wewnątrz jak i na zewnątrz Rady.

Przy wyborze kandydatów na członków Rady, uwzględnia się cechy i kompetencje istotne z punktu widzenia potrzeby zapewnienia prawidłowości realizacji zadań przez Radę, w tym konieczności powołania w Banku Komitetu Audytu.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonują następujące komitety, pełniące rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem:

- Komitet Kredytowy, który spotyka się cyklicznie w miarę potrzeb, w 2019 roku Komitet Kredytowy odbył 73 protokołowanych posiedzeń ma których zaopiniował 205 wniosków kredytowych.

W Spółdzielczym Banku Ludowym w Złotowie utworzono również 3-osobowy Komitet Audytu wybrany spośród członków Rady Nadzorczej spełniających kryteria określone w Ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym. Powyższy Komitet działa w oparciu o zatwierdzony Regulamin Komitetu Audytu oraz harmonogram zadań przyjęty przez Radę Nadzorczą.

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie działając w oparciu o zapisy § 29 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach nie utworzył Komitetu ds. wynagrodzeń.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku SZ; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.

Raporty z zakresu ryzyka płynności pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej m.in. na:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną (za wyjątkiem raportu dotyczącego ryzyka stopy procentowej), a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Instrumenty kapitałowe	3.780,00 tys. zł
2	Zyski zatrzymane	
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	36.804,03 tys. zł
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	859,00 tys. zł
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	0
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	41.443,03 tys. zł
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	0
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-14,73 tys. zł
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	0
22	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)	0
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0

25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0
25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	0
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	0
26	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	0
	W tym: 20% filtr dla niezrealizowanego zysku 1	0
	W tym: 20% filtr dla niezrealizowanego zysku 2	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	
29	Kapitał podstawowy Tier I	41.428,30 tys. zł
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	0
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0
45	Kapitał Tier I	41.428,30 tys. zł
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	0
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	488,00 tys. zł
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	488,00 tys. zł
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0

56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0
58	Kapitał Tier II	488,00 tys. zł
59	Łączny kapitał	41.916,30 tys. zł
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	254.874,72 tys. zł
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,64 %
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,64%
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,81%
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	10%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	6,64%
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3	0
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	3.185,93 tys. zł
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie na dzień 31.12.2019r. w kapitale podstawowym Tier I wykazuje fundusz udziałowy opłacony do dnia 28.06.2013 roku oraz zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z listopada 2019 roku udziały wniesione po dniu 28.06.2013 roku w kwocie 1.914,20 tys. zł.

Podstawowa jednostka udziałowa w Spółdzielczym Banku Ludowym w Złotowie wynosi 200 zł. Na dzień sporządzenia informacji wszystkie udziały wniesione są w pełnej wysokości. Całkowita kwota funduszu udziałowego wykazywanego w księgach banku na dzień 31.12.2019r. wyniosła 3.872,60 tys. zł, z tego kwota wykazywana w funduszach własnych Banku wyniosła 3.780,00 tys. zł.

3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem

Bank nie posiada instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I oraz kapitału Tier II.

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- c) walutowego, w oparciu o metodę de minimis.

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych, o których mowa w ust. 3, oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na minimalnym poziomie 8,42 % Na datę informacji relacja ta wynosiła 11,10%.

W 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Wykaz ekspozycji w podziale na poszczególne kategorie ekspozycji przedstawia się następująco (dane w tys. zł):

Wyszczególnienie:	Wartość ekspozycji:	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Wymóg kapitałowy:
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	45 227,44	3 348,47	267,88
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	24 864,16	4 972,83	397,83
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	2 241,22	1 120,61	89,65
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju			
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych			
Ekspozycje wobec instytucji	92 491,34	4 555,96	364,48
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	74 264,78	64 248,48	5 139,88
Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	245 636,06	152 327,15	12 186,17
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	31 432,55	11 167,54	893,40
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	3 622,50	3 639,07	291,13
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0	0
Ekspozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0	0	0
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0	0
Ekspozycje kapitałowe	4 713,99	4 713,99	377,12
Inne pozycje	11 049,23	4 780,63	382,45
RAZEM:	535 543,28	254 874,72	20 389,98

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	20.389,98
• operacyjne	2.250,12
• walutowe	0,00
RAZEM	22.640,10

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Za należność przeterminowaną Bank uznaje należność z niespłaconą, w określonych w umowie terminach, kwotą odsetek lub kwot rat kapitałowych. Długość okresu przeterminowania dla należności spłacanych w ratach należy przyjąć, jako okres od daty zapadalności najwcześniejszej raty, w przypadku, której nastąpiło opóźnienie spłaty.

Należności zagrożone to ekspozycje w przypadku których nastąpiło opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek lub też ekspozycje przeniesione do innej kategorii ryzyka ze względu na sytuację ekonomiczno-finansową dłużnika (sytuacja ulega pogorszeniu, straty naruszają istotnie kapitały, dłużnicy wobec których ogłoszono upadłość, są w likwidacji, wobec których toczy się postępowanie egzekucyjne) lub brak terminowej obsługi kapitału i/lub odsetek przekraczającej 3 m-ce. W ramach należności zagrożonych wyróżnia się 3 kategorie:

- należności poniżej standardu, ekspozycje kredytowe w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczają 3 miesiące i nie przekraczają 6 m-cy;
- należności wątpliwe obejmujące ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczają 6 miesięcy i nie przekraczają 12 miesięcy;
- należności stracone, ekspozycje kredytowe w przypadku, których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczają 12 miesięcy (z zastrzeżeniem, że ekspozycje detaliczne po 6 miesięcznym okresie przeterminowania przechodzą z należności normalnych do należności straconych).

Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw

Bank tworzy rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na ekspozycje kredytowe, w tym udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze bezwarunkowym, z wyłączeniem ekspozycji kredytowych stanowiących udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze warunkowym, w przypadku, gdy postanowienia umowy kredytu:

- gwarantują bankowi swobodę w podjęciu decyzji o uruchomieniu środków w ramach zobowiązania, lub
- uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od terminowej obsługi już wykorzystanej części i nie budzącej obaw sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, w przypadku gdy wymagane jest stosowanie tego kryterium, lub
- uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od złożenia zabezpieczeń, umożliwiających pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych o kwotę odpowiadającą uruchomianym środkom lub klasyfikowanie ekspozycji kredytowej do kategorii „normalne”.

Ekspozycje kredytowe klasyfikuje się na podstawie:

- a) kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek w odniesieniu do:
 - 1) ekspozycji kredytowych wobec Skarbu Państwa,
 - 2) ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych, udzielonych na cele nie związane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego;
- b) w odniesieniu do pozostałych ekspozycji kredytowych, dwóch niezależnych od siebie kryteriów:
 - 1) terminowości spłaty kapitału lub odsetek
 - 2) sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika

Rezerwa na ryzyko ogólne ma służyć pokryciu niezidentyfikowanego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności bankowej. Rezerwa na ryzyko ogólne jest tworzona i wykorzystywana na podstawie dokonywanej oceny ryzyka, uwzględniającej w szczególności wielkość należności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych nieobjętych rezerwami celowymi. Wielkość corocznego odpisu na rezerwę na ryzyko ogólne ustala się w wysokości maksymalnie 1,5% ustalonej na koniec poprzedniego roku obrotowego niespłaconej kwoty kredytów i pożyczek pieniężnych pomniejszonej o kwotę kredytów i pożyczek pieniężnych, zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconej.

Kwota rocznego odpisu nie może być wyższa niż kwota odpisu z zysku dokonanego w tymże roku na fundusz ryzyka ogólnego. Odpisu dokonuje się raz w miesiącu w równych kwotach.

Do czasu dokonania odpisu na fundusz ogólnego ryzyka w bieżącym roku obrotowym podstawą wyznaczania kwot jest propozycja tego odpisu zawarta w planie finansowym. Rezerwa na ryzyko ogólne pomniejsza wymagany poziom rezerw celowych dotyczących następujących ekspozycji kredytowych:

- a. stanowiących należności z tytułu pożyczek i kredytów konsumpcyjnych, zaklasyfikowanych do kategorii „normalne” – o kwotę równą 25% rezerwy na ryzyko ogólne,
- b. zaklasyfikowanych do kategorii „pod obserwacją” – o kwotę równą 25% rezerwy na ryzyko ogólne.

2. Klasy ekspozycji kredytowych, w tym klasy istotne

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące klasy/kategorie:

<i>Klasa ekspozycji</i>	<i>Wartość nominalna +zobowiązania pozabilansowe w tys. zł</i>	<i>Czy klasa jest istotna tak/ nie</i>
Ekspozycje wobec osób fizycznych	110.751,45	NIE
Ekspozycje rolników indywidualnych	136.017,51	TAK
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw indywidualnych	28.232,23	NIE
Ekspozycje wobec spółek i spółdzielni	102.595,17	NIE
Ekspozycje wobec instytucji niekomercyjnych	1.363,52	NIE
Ekspozycje wobec jednostek budżetowych	24.863,94	NIE
Ekspozycje wobec instytucji finansowych	5.233,79	NIE

przy czym przyjmuje, że klasy ekspozycji kredytowych, które stanowią przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych wyznaczają istotne klasy ekspozycji.

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank nie dokonuje podziału ekspozycji według regionu geograficznego, z uwagi na mały i jednolity obszar działania Banku.

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów – wg wartości nominalnej z uwzględnieniem zobowiązań pozabilansowych):

LP.	Branża	wartość w tys. zł	Czy branża jest istotna TAK/NIE
1	administracja publiczna	24 863,94	NIE
2	budownictwo	15 997,03	NIE
3	handel hurtowy i detaliczny	28 029,40	NIE
4	opieka zdrowotna	806,53	NIE
5	przetwórstwo przemysłowe	23 341,50	NIE
6	transport i gospodarka magazynowa	5 015,93	NIE
7	ROLNICTWO w tym:	174 102,07	TAK

	a) uprawy rolne inne niż wieloletnie	78 620,41	
	b) chów i hodowla zwierząt	6 566,84	
	c) uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt	76 862,85	
	d) pozostałe branże w ramach branży rolnictwo	12 051,97	
8	pozostałe branże	26 149,85	NIE
RAZEM		298 306,24	X

przy czym przyjmuje, że branża, która stanowi przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych jest istotna.

Dla istotnych klas ekspozycji (wyznaczonych w pkt 2) podział na branże przedstawia się następująco:

<i>Branża</i>	<i>wartość w tys. zł</i>
Rolnicy indywidualni	
uprawy rolne inne niż wieloletnie	52.816,06
chów i hodowla zwierząt	0,00
uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt	73.509,86
pozostałe branże w ramach branży rolnictwo	6.626,34

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>Wartość nominalna w tys. zł</i>
do 1 miesiąca	6 187,37
1 – 3 miesięcy	6 718,52
3 – 6 miesięcy	16 877,58
6 – 12 miesięcy	29 053,14
1 rok – 2 lat	48 184,20
2 lata – 5 lat	101 005,35
5 lat – 10 lat	93 463,35
10 lat – 20 lat	65 597,84
powyżej 20 lat	17 481,56

6. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych regionów geograficznych i branż

Podział ekspozycji kredytowych zagrożonych dla istotnych branż przedstawia się następująco (dane w tys. zł):

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Poniżej standardu</i>	<i>Wątpliwe</i>	<i>Stracone</i>
<i>Istotna branża</i>			
rolnictwo	0	533,46	2.480,92
<i>Wszystkie ekspozycje zagrożone</i>	496,25	878,69	3.498,68

7. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe w tys. zł</i>		<i>Saldo końcowe w tys. zł</i>	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>
<i>Poniżej standardu</i>	182,55	2,69	182,55	2,69
<i>Wątpliwe</i>	1.776,63	4,84	1.776,63	4,84
<i>Stracone</i>	750,09	164,96	750,09	164,96

8. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

	RAZEM	Wartość bilansowa brutto /kwota nominalna ekspozycji			Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne	
1	Kredyty i zaliczki	25.623,72	36,51	36,51	0	18,25	0	
2	Banki centralne	0	0	0	0	0	0	
3	Institucje rządowe	20.524,20	0	0	0	0	0	
4	Institucje kredytowe	0	0	0	0	0	0	
5	Inne instytucje finansowe	0	0	0	0	0	0	
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	433,51	0	0	0	0	0	
7	Gospodarstwa domowe	4.303,50	36,51	36,51	0	18,25	0	
8	Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki	0	0	0	0	0	0	
10	łącznie	25.623,72	36,51	36,51	0	18,25		

9. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

a	B	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane								
	Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Kredyty i zaliczki	378.655,65	172,44	911,97	53,93	2.846,27	529,55	165,85			5.018,01
2	Banki centralne										
3	Instytucje rządowe i samorządowe	24.928,56									
4	Instytucje kredytowe	82.744,90									
5	Inne instytucje finansowe	6.115,63									
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	88.295,63		792,46		2.480,92					3.273,38
7	W tym MŚP	87.136,39		792,42		2.480,92					3.273,34
8	Gospodarstwa domowe	259.315,83	172,44	119,51	53,59	365,35	529,55	165,85			1.744,63
9	Dłużne papiery wartościowe	43.206,42									
10	Banki centralne	43.206,42									
11	Instytucje rządowe										

10. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna		Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw				Skumulowa ne odpisania częściowe				Otrzymane zabezpieczenie i	
Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje nieobsługiwane				Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy				Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
		W tym etap 1	W tym etap 2	W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2	W tym etap 3	Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
1	Kredyty i zaliczki										
2	Banki centralne										
3	Instytucje rządowe	24.929					0				
4	Instytucje kredytowe	82.745					0				
5	Inne instytucje finansowe	6.116					0				
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	88.296	3.273				0				
7	W tym MŚP	87.136	3.273				0				
8	Gospodarstwa domowe	259.316	1.745				0				
9	Dłużne papiery wartościowe	43.206					0				
10	Banki centralne	43.206									

11. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1 Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
2 Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0	0
3 Nieruchomości mieszkalne	0	0
4 Nieruchomości komercyjne	0	0
5 Ruchomości (samochoody, środki transportu itp.)	0	0
6 Kapitał własny i instrumenty dłużne	0	0
7 Pozostałe	0	0
8 Łącznie	0	0

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie na dzień 31.12.2019r. w swoim portfelu nie posiadał nieruchomości oraz innych rzeczowych aktywów trwałych uzyskanych przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne.

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych na należności zagrożone – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych tys. zł</i>
Hipoteka na nieruchomości	33,14

- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zamiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia lub stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35%:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa netto) dla których Bank stosuje technikę redukcji ryzyka kredytowego w tys. zł</i>
Zabezpieczenia	
Zabezpieczenia finansowe (kaucje pieniężne)	289,75
Gwarancje BGK	8.056,69
Poręczenia EFRiP	2.176,82
Preferencyjna waga ryzyka 35%	31.432,55

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiąże się

najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

Łączna kwota ekspozycji kredytowych, w podziale na poszczególne stopnie jakości kredytowej przedstawia się następująco:

Stopień jakości kredytowej	Wartość ekspozycji (w tys. zł)
1	0
2	64,4
3	0
4	0
5	0
6	0

Ponadto Bank wykorzystuje oceny jakości kredytowej nadane przez ECAI podmiotom, które udzieliły gwarancji klientom Banku, a Bank wykorzystuje te gwarancje w ramach technik ograniczania ryzyka kredytowego:

- BCRA Credit Rating Agency wagi ryzyka przypisywane są według następującego schematu:

Ocena wiarygodności kredytowej	Stopień jakości kredytowej	Waga ryzyka
AAA do AA	1	20%
A	2	50%
BBB	3	100%
BB	4	100%
B	5	150%
C i poniżej	6	150%

- EuroRating Sp, z o.o. wagi ryzyka przypisywane są według następującego schematu:

Ocena wiarygodności kredytowej	Stopień jakości kredytowej	Waga ryzyka
AAA do AA	1	20%
A	2	50%
BBB	3	100%
BB	4	100%
B	5	150%
CCC i poniżej	6	150%

Łączna kwota ekspozycji kredytowych, w podziale na poszczególne stopnie jakości kredytowej przedstawia się następująco:

<i>Stopień jakości kredytowej</i>	<i>Wartość ekspozycji (w tys. zł)</i>
1	0
2	2 326,10
3	0
4	0
5	0
6	0

VIII. Ryzyko rynkowe

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 0 zł.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego. Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 2 250 tys. zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2019 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

<i>Kategoria zdarzenia</i>	<i>Wartość straty tys. zł</i>
Oszustwo wewnętrzne	0
Oszustwo zewnętrzne	0
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	0
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	0
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	0
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	0
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	0

W okresie 1 styczeń – 31 grudzień 2019 roku zaewidencjonowano 41 zdarzeń generujących straty bezpośrednie. Łączna kwota strat z tego tytułu wyniosła 63,1 tys. zł, z tego w przeciągu 2019 roku odzyskano całą kwotę. Straty bezpośrednie dotyczyły przede wszystkim niedoborów kasowych oraz błędnie wprowadzonych przelewów i zostały zaewidencjonowane w linii biznesowej – bankowość detaliczna.

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na:</i> • <i>zyski kapitałowe</i> • <i>zamiar strategiczny</i>	<i>Zasady wyceny</i>
akcje SGB-Banku S.A.	zamiar strategiczny	Cena nabycia
Udziały TUW	zamiar strategiczny	Cena nabycia
Udziały Spółdzielni SSO SGB	zamiar strategiczny	Cena nabycia

Wartość bilansowa i godziwa posiadanych papierów wartościowych:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa w tys. zł</i>	<i>Wartość godziwa</i>
akcje SGB-Banku S.A.	3.302,4	nd
Udziały TUW	0,65	nd
Udziały Spółdzielni SSO SGB	1,00	nd

Kwota zrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi: 0 zł

Kwota niezrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi 0 zł

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 42,0% sumy bilansowej.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o: 4.990 tys. zł.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o 773 tys. zł.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Celem wdrożenia „*Polityki wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Spółdzielczym Banku Ludowym w Złotowie*” jest wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem, niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz wspieranie przyjętej przez Bank strategii działania i strategii zarządzania ryzykiem, i ograniczanie konfliktu interesów.

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności i realizuje powyższą Politykę z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej z zapisu §29 ust. 2 Rozporządzenia MRiF z dnia 6.03.2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, tj. odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności. Bank przyjął, że Polityka

(...) dotyczy Członków Zarządu jako osób mających wpływ na profil ryzyka w Banku. W odniesieniu do pozostałych pracowników na stanowiskach kierowniczych stosuje się wyłączenie i nie podlegają oni zasadom wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku.

Częścią zmienną wynagrodzenia jest wyłącznie dodatkowa uznaniowa premia roczna, przyznawana na podstawie oceny efektów pracy każdego Członka Zarządu. Oceny dokonuje Rada Nadzorcza najpóźniej do końca II kwartału roku następującego po okresie oceny. Ocena efektów pracy Członka Zarządu Banku dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego i obejmuje docelowo 3 lata. Głównymi kryteriami oceny efektów pracy są kryteria finansowe: jakość portfela kredytowego wyrażona wskaźnikiem udziału kredytów zagrożonych (suma ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do 2,3 i 4 grupy ryzyka) w obligu kredytowym sektora niefinansowego i sektora instytucji rządowych i samorządowych, wynik finansowy netto, całkowity współczynnik wypłacalności, wskaźnik ROE netto oraz kryteria niefinansowe wyznaczane na każdy kolejny rok obrachunkowy. Pozytywna ocena efektów pracy każdego Członka Zarządu uwarunkowana jest realizacją kryteriów finansowych na poziomie zaplanowanym w strategii Banku i w planie finansowym oraz zrealizowanie kryteriów niefinansowych przypisanych do poszczególnych Członków Zarządu. Decyzję o wypłacie premii rocznej podejmuje Rada Nadzorcza w formie stosownej uchwały. Do kryteriów niefinansowych za 2019r. zaliczono: wzmocnienie pozycji kapitałowej Banku poprzez przekazanie na zasilenie kapitału uznanego nie mniej niż 90% wypracowanego zysku netto; podniesienie stabilności źródeł finansowania poprzez pozyskanie środków pieniężnych osób fizycznych (przyrost depozytów w odniesieniu do stanu zaewidencjonowanego na koniec roku poprzedniego) oraz realizację depozytów wg prognoz długoterminowego planu pozyskania i utrzymania depozytów.

Łączna kwota premii uznaniowej za 2019r. została ustalona na poziomie nie przekraczającym 15% osiągniętego w danym roku przez Członka Zarządu łącznego wynagrodzenia zasadniczego i podlegała wypłacie jednorazowo na podstawie wykonania wskaźników określonych w planie finansowym i strategii Banku z zachowaniem obowiązujących limitów i dopuszczalnych poziomów ich realizacji oraz zweryfikowanego zysku netto. Zrealizowany stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do składników stałych łącznego wynagrodzenia nie przekroczył wymogu wynikającego z art. 94 pkt 1g Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013r.

Za 2019r. ustalona kwota zmiennego wynagrodzenia stanowiła 15% łącznego przysługującego wynagrodzenia zasadniczego Zarządu oraz 0,21% kapitału uznanego wykazanego na 31.12.2019r. i nie miała wpływu ograniczającego możliwości Banku do zwiększania jego bazy kapitałowej.

Stosunek stałych składników wynagrodzenia poszczególnych Członków Zarządu Banku do składników zmiennych za 2019r. wyniósł 6,67. Stosunek zmiennych składników wynagradzania do stałych składników wynagradzania wyniósł 0,15 w odniesieniu do każdej osoby z Zarządu.

Bank nie praktykuje przeznaczania części nadwyżki bilansowej na bonusy i premie i nie przyznaje indywidualnych odpraw emerytalnych, Członkowie Zarządu podlegają powszechnie obowiązującemu systemowi emerytalnemu.

W załączniku nr 1 do niniejszej informacji Bank wykazuje zbiorczą informację nt. wynagrodzeń Członków Zarządu, tj. informację o:

- wysokości wynagrodzeń za dany rok obrotowy w podziale na wynagrodzenie stałe i zmienne wraz z liczbą osób, których to wynagrodzenie dotyczy;
- wartość i formę wynagrodzenia zmiennego (dotyczy rocznej premii uznaniowej);
- wartość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą w podziale na część już przyznaną i wypłaconą oraz część przyznaną i odroczoną do wypłaty w ciągu kolejnych 3 lat w równych ratach;
- wartość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą przyznanych w danym roku obrotowym, wypłaconych i zmniejszonych w ramach korekty związanej z wynikami;
- wartość płatności związanych z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku zatrudnienia dokonanych w danym roku obrotowym;
- najwyższą płatność z tytułu sytuacji zakończenia stosunku zatrudnienia na rzecz jednej osoby;
- udział rocznego wynagrodzenia stałego wypłaconego Członkom Zarządu za dany rok obrotowy do naliczonego wynagrodzenia zmiennego przysługującego za dany rok obrotowy.

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.2) zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - *Wydział finansowo – księgowy – będący komórką zarządzającą ryzykiem płynności będący komórką zarządzania „wolnymi środkami” odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową*
 - *Wydział rachunków bankowych i depozytów oraz Wydział obsługi, sprzedaży kredytów i innych usług finansowych wraz z sekcjami w Oddziałach Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów*
- zarządzanie ryzykiem portfelowym, w ramach którego *Zespół ds. planowania, analiz i ryzyka bankowego* odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 85% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego.

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający. Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	33.745

Wielkość miar płynności, wskaźnika LCR oraz wskaźnika NSFR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	343%	100%
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ogranicz. płynności - funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	118%	100%
Wskaźnik LCR	194%	80%
Wskaźnik NSFR	130%	100%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	46 823	64 554	69 863	75 179
Wpływy środków pieniężnych netto	43 421	41 593	45 903	50 649
Wskaźnik pokrycia wpływów netto	187,32	181,40	182,43	193,71

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	9 791	4 220	13 109
Luka bilansowa skumulowana	85 954	90 175	103 284
Luka prosta (z pozabilansem)	9 791	4 220	13 109
Luka skumulowana(z pozabilansem)	64 271	68 492	81 600

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota w tys. zł.</i>	<i>Warunki dostępu</i>
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	61	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62 552	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	161 117	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;

- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia”.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*	Pozycja	Kwota w tys. zł
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	456.334,63
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	12.109,99
7	Inne korekty	0
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	444.224,64

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	456.334,63
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	0
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	535.543,28
		Inne pozycje pozabilansowe
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	25.489,68
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	- 13.379,69
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	12.109,99
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		

20	Kapitał Tier I	36.571,26
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	468.440,64
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	7,81

3. Podział ekspozycji bilansowych i pozabilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	535.543,28
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	535.543,28
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	45.227,44
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	24.864,16
EU-7	Instytucje	92.491,34
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	31.432,55
EU-9	Ekspozycje detaliczne	245.636,06
EU-10	Przedsiębiorstwa	74.264,78
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3.622,50
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	18.004,44

4. Informacje jakościowe

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	W okresie 2019 roku do czynników, które miały największy wpływ na wskaźnik dźwigni finansowej należy zaliczyć znaczny wzrost kredytów mieszkaniowych, w tym wzrost po stronie ekspozycji w pełni i całkowicie zabezpieczonych na nieruchomości mieszkalnej oraz wzrost zaangażowania po stronie dużych kredytobiorców.

XV. Kontrola wewnętrzna

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach):

1. na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matrycę funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz nieznaczących i mało znaczących a także raportowanie o tych nieprawidłowościach. Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada Zespół ds. kontroli wewnętrznej i ds. zgodności, w tym stanowisko ds. zgodności.
3. trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

1. skuteczności i efektywności działania Banku,
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
4. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

1. funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli;
2. komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
3. niezależną komórkę audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio: poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych oraz pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada Zespół kontroli wewnętrznej i ds. zgodności, w tym Stanowisko do spraw zgodności. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
- zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą

nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz nieprawidłowości nieznaczących i mało znaczących skutkujące rekomendowaniem zaleceń. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach kwartalnych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości stwierdzonych w danym kwartale i stopniu ich realizacji.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakteru stwierdzonych nieprawidłowości oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracownika komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Bank na dzień 31.12.2019r. nie posiadał aktywów obciążonych – dane w tys. zł.

Aktywa				
		<i>Wartość bilansowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość godziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń</i>
		010	040	060
				090
010	Aktywa Banku	0		520.051

030	Instrumenty kapitałowe	0	0	3.304	
040	Dłużne papiery wartościowe	0	0	43.206	
120	Inne aktywa	0		473.541	
Zabezpieczenia otrzymane					
		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia		
		010	040		
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank	0	0		
150	Instrumenty kapitałowe	0	0		
160	Dłużne papiery wartościowe	0	0		
230	Inne zabezpieczenia otrzymane	0	0		
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS	0	0		
Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania					
		Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS		
		010	030		
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	0	0		
Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne					

XVII. Ujawnienia w zakresie informacji o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe

Rada Nadzorcza Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie uwzględniając przepisy art. 30 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego, Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 21 marca 2018 roku w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje oraz Statutu Banku, dokonała oceny kwalifikacji członków Zarządu, a także Zarządu, działającego jako organ kolegialny. Ocena indywidualna dokonana została w odniesieniu do każdego członka Zarządu z osobna. Ocenie podlegał również Zarząd jako organ kolegialny, w celu stwierdzenia, iż posiada on odpowiednie doświadczenie praktyczne do zarządzania Bankiem.

Rada Nadzorcza Spółdzielczego Banku Ludowego stwierdziła, że członkowie Zarządu Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie oraz Zarząd jako organ kolegialny dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych, a także posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz ich

reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. Ocena taka została przeprowadzona przez Radę Nadzorczą w 2019 roku i obejmowała rok 2018, kolejna ocena z uwagi na dwuletni okres jej przeprowadzenia zostanie dokonana w 2021 roku i obejmować będzie lata 2019-2020r.

Podobna ocena została dokonana w odniesieniu do Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie jako organu kolegialnego. Zebranie Przedstawicieli Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie na podstawie § 14 ust. 22 Statutu SBL w Złotowie, oraz Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 21 marca 2018 roku w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje pozytywnie oceniło kwalifikacje Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie jako organu kolegialnego.

Zarząd
Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie

**Oświadczenie Zarządu
Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie**

(CRR art. 435.1. f))

dotyczy: ujawnień w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału w SBL w Złotowie

Zarząd Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie określa ogólny profil ryzyka Banku jako umiarkowany. Jedynie poziom ryzyka stopy procentowej, w sytuacji dalszych obniżek stóp procentowych niezależnych od Banku, ocenia się jako podwyższony, lecz w dalszym ciągu akceptowalny. W swojej działalności Zarząd Banku kieruje się bezpieczeństwem środków depozytariuszy, przy jednoczesnym zachowaniu niskiego poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych oraz bezpiecznego poziomu całkowitego współczynnika wypłacalności. Na dzień 31.12.2019r. wskaźnik kredytów zagrożonych wyniósł 1,27% (wg wartości nominalnej) wobec dopuszczalnego poziomu określonego w Strategii zarządzania ryzykiem na poziomie 5%. Całkowity współczynnik wypłacalności znalazł się na poziomie 14,81%, przy wielkości minimalnej z zaleceniami nadzorczymi określonej na poziomie 14%.

Pozostałe wskaźniki i wielkości ekonomiczne świadczące o efektywności działania Banku oraz określające ogólny profil ryzyka związanego ze strategią działalności przedstawiały się następująco:

- suma bilansowa Banku ukształtowała się na poziomie 520.051 tys. zł i wzrosła w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 65,080 tys. zł,
- wynik brutto wyniósł 5.448 tys. zł, natomiast wynik netto wyniósł 3.901 tys. zł,
- wskaźniki ROA netto i ROE netto znajdowały się na prawidłowym poziomie i wyniosły odpowiednio 0,75% oraz 9,42%,
- wskaźnik LCR wyniósł 194% wobec poziomu minimalnego określonego na poziomie 80%,
- Bank posiada fundusze własne na poziomie zapewniającym jego stabilne funkcjonowanie, wielkość kapitałów własnych na dzień 31.12.2019r. wyniosła 41.916 tys. zł, z tego kapitał podstawowy CET 1 stanowił 98,70% funduszy własnych ogółem,

- w przeciągu 2019 roku nie zarejestrowano zdarzeń, które w ocenie Zarządu można by zaliczyć do zdarzeń niebezpiecznych z punktu widzenia funkcjonowania Banku.

W 2019 roku:

1. w Spółdzielczym Banku Ludowym w Złotowie nie wystąpiły przekroczenia limitów:
 - koncentracji wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)nr 575/2013,
 - koncentracji wynikających z ustawy Prawo bankowe.
2. Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie przeprowadzał wyłącznie operacje zaliczane do portfela bankowego.

Zarząd

Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie

PREZES ZARZĄDU
Spółdzielczego Banku Ludowego
w Złotowie

Grzegorz Karbowski

Wiceprezes Zarządu / Gł. Księgowy
Spółdzielczego Banku Ludowego
w Złotowie

Ewa Brewka

WICEPREZES ZARZĄDU
Spółdzielczego Banku Ludowego
w Złotowie

Rafał Placzek

Złotów, dnia 10.07.2020r.

**Oświadczenie Zarządu
Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie
(CRR art.431.1.e))**

dotyczy: ujawnień w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału w SBL w Złotowie

Zarząd Spółdzielczego Banku Ludowego w Złotowie oświadcza, iż ustalenia opisane w niniejszym ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii zarządzania Bankiem.

PREZES ZARZĄDU
Spółdzielczego Banku Ludowego
w Złotowie

Grzegorz Karbowiak

Wiceprezes Zarządu / Gl. Księgowy
Spółdzielczego Banku Ludowego
w Złotowie

Ewa Biewka

WICEPREZES ZARZĄDU
Spółdzielczego Banku Ludowego
w Złotowie

Rafał Piaczek

